

Szegedi ünnepi hetek

Jó kezdeményezés volt a szabadtéri koncert

Az Állami Hangversenyzenekar és a budapesti kórusok szegedi vendégfellépéséről

Jó ötlet volt a legnemesebb értelemben vett népszerű műsört állítani össze erre a széles tömegeknek szánt hangversenyre, melynek előadásában a Szegedre érkező zenekar és énekkar minden tagja szép teljesítményt nyújtott. A hatalmas előadó-művészgárdára is átragadt a szegediek lelkesedése: a Beloiannisz téri ünnepi esték előkészítése, a Szegedi Szabadtéri Játékok sikerének előmozdítása mindenkinél szívügye lett.

Ez az izgalom, ez a minden erőbevetés ragadt rá minden előadóra és minden hallgatóra, ez az erőbevetés érződött a zenekar minden tagján, a 200 tagú kóruson, szólistán és karmesteren.

A III. Leonora nyitány ma »csak« nyitány. Kezdés, elindítása egy művészi felépített hangversenynek. Kezdetben mindenki elfogódott volt, mindenki csak próbálgatta, milyen is lehet a téren egy zenekarnak a hangása. Tökéletes a mű megformálása és felépítése és vártuk, milyen lesz a folytatás: Beethoven V. Szimfóniája, a Sors-szimfónia. »Igy kopogtat a Sors az ember kapuján« — mondja róla maga Beethoven. A főtéma szívénekbe dörömböli, hogyan fordul szembe Beethoven a sorssal, — ahogy Kodály szembe fordul Psalmusában 1923 magyar sorsával. A szimfónia befejezése egy hatalmas népszónoki gesztus, amit a széles néptömegek azonnal magukénak éreznek. De ma ez az V. Szimfónia is tovább mutat önmagán, a szünet utáni monumentális zeneműre, a Psalmusra.

Karmester, együttesek, művészek ma itt a Magyar Szólistára összpontosították figyelmüket. A hallgatóság figyelte, milyen lesz itt, Európa talán legszebb szabadtéri színpadán Kodály Psalmusa? Már a látvány is tapsot váltott ki. Amint elaludt a rivalda fénye és kigyúltak

a reflektorok, a közönség önkéntelenül tapsolni kezdett. Ferencsik János biztos kézzel, súlytalan mozdulatokkal tartotta kezében a hatalmas apparátust. 300 ember együtt lélegzett vele. A partitúra szépségeit szinte olvasni lehetett irányító kezéről. Apró, finom hangsúlyok, széles pátoszú dallamvonalak formálódtak keze alatt. És az együttes engedelmesen követte a művészetet formáló kezét. Hatalmas tömegdráma ragadta meg lelkünket, amint kibontakozott a zene a karmester keze alatt.

Simándy József annyi nagy előd után újabb szépségeit bontotta ki a Psalmus tenorszólistájának.

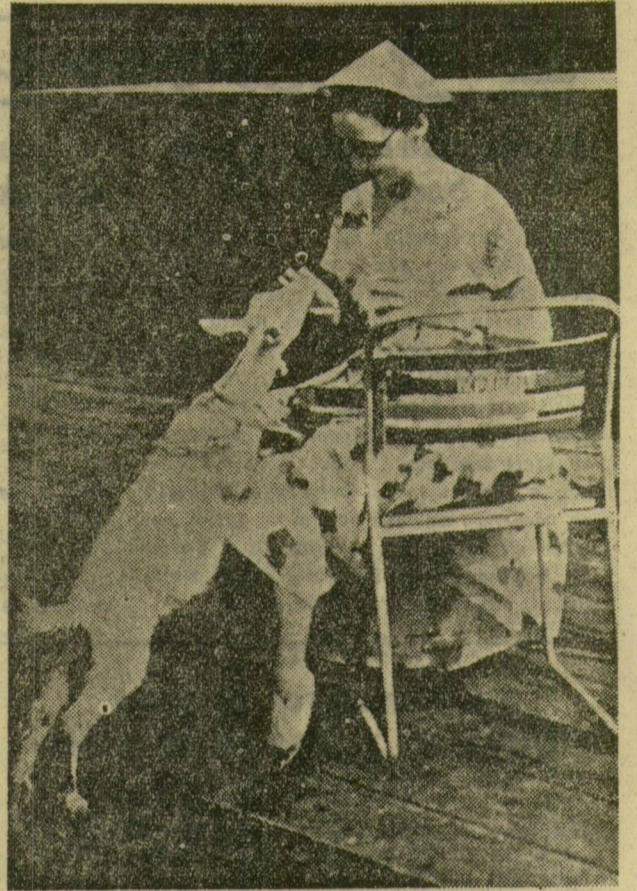
Tudunkkal először fordult elő, hogy az ország két legnagyobb együttese a Budapesti Kórus és a Fővárosi Énekkar összefogott erővel mutat be egy művet. Mindkét együttestől külön-külön sokszor hallottuk a Psalmust. A Szegedi Szabadtéri Játékok kedvéért most

egyesítették Forray Miklós és Péter József kitűnő együttesét. Az egész estének talán legmaradandóbb élményét ők nyújtották. Náluk nem volt problémátikus az intonáció, a hangzásegyensúly. Minden kristálytisztán hangzott, tökéletesen szólalt meg. A zenekari hangszeresek közé beiktatott nagy számú mikrofon nem mindig és nem egyformán tudta teljesíteni az egész nézőtér minden pontjára vonatkoztatva a feladatát. A különböző hangszercsoportok a hangszórókon keresztül nem mindenütt tudtak egyenlő súlyban maradni. Az énekkar hangjának szépsége a maga közvetlenségével biztos hatást ért el.

Az ünnepi játékoknak ki-formálódnak különböző műsortípusai: opera, operett, színmű, balett. Ha ilyen koncerteket hozunk a programba, akkor a hangversenyek is tömegeket fognak vonzani a Szegedi Szabadtéri Játékokra.

Dr. Faludi Béla

Próbák a tűző napon

(Markó vits Tibor felvétele)

Vlaszova a próba szünetében is a kis gidával foglalkozik. Friss káposztalevéllel jutalmazza tanulmányosságáért.

Mindenki igyekszik, menekül a hőség elől, de itt, a téren nincs pardon: szembe kell nézni a perzselő sugarakkal, amelyek elől legfeljebb egy kéttényérnyi szalmakalap védi az arcot. S hiába a verejték, újra, meg újra kell kezdeni a jelenetet, amíg Burmeiszter, a Sztanyiszlavskij Színház balettmestere, az Eszmeralda koreográfusa azt nem mondja: »Mehetünk tovább«. Itt van az egész együttes a színpadon, ki éppen munkában, ki éppen jelenésre várva. A statisztéria ugyancsak készenlétben áll, hiszen a tömegjelenetek beállítása na-

rad? Hiába, ezt előbb meg kell nézni, fel kell ébredni az ámulatból, s csak aztán lehet újra komolyan nekikezdeni...

Váltás — pillanatok alatt

A díszletek egyébként már állnak. A két oldalbástya most a Notre Dame előtti tér várfala, s körülötte gótikus stílusban épített díszletelemek sorakoznak, amelyek különös monumentális kölcsönöznek az idevarázsolt színpadi környezetnek. A megoldás végteleen ötletes és praktikus: azonos díszlet, kis és gyors változtatásokkal több színtér ábrázolására alkalmas. Így pillanatok alatt át lehet rendezni a városon kívüli várkaput a Notre Dame terévé, vagy báteremmé, kocsmai ivóvá, börtönné, ahogy a cselekmény előrehaladása megkívánja. Egy magyar díszlettervező mondta Lusin tervéről, hogy a lehetőségek teljes kiaknázásával készült, ugyancsak épít a vetítésre, s e jó tulajdonságai mellett a leggyorsabb színváltást teszi lehetővé. A díszleteket különben a szovjet makett alapján a Szegedi Nemzeti Színház asztalosai és festői készítették el, s munkájukról és szakértelmükről a szovjet művészek nagy elismeréssel szóltak.

Amikor a statiszták nézők

És most az együttesé a szó, egymás után vonulnak be a táncosok, hogy az egyik nagy jelenetet végigpróbálják. Csodálatos ügyesség, kulturált mozgás! Csupa költészet, bravúr minden jelenésük! Velük együtt, hozzájuk kitűnően igazodva dolgozik a színpadon a szegedi statisztéria. Híven követik a balettmester utasításait, hanem egyszerre megakad a gépezet, mintha vezényszót kaptak volna, leállnak és nézik, nézik a szovjet művészeket egészen nekifeledkezve. Játszaniok kellene nekik is, de a próbák szabályait átlépve, nézőkké válnak egy percre a színpadon. Pedig valamenynyien ők is táncosok!

Burmeiszter tapintatosan ismét bevezeti őket a játékba, de lehet-e csodálni, hogy egyik szemük még mindig a szovjet művészeket ma-

Burmeiszter balettmester

már két teljes órája nem mozdult el a pulpitról. Kezében a mikrofon, melyen keresztül a próbát irányítja.

gyon sok figyelmet és gyakorlást kíván. Beszélgetésre nem sok idő van, csak pár percre lehet elcsípni valakit az együttes vezetői, vagy művészei közül, de az itt eltöltött két óra alatt sokat tapasztal, hall és lát az újságíró így is.

A kecske és a káposzta

A próbákon legelőbb egy vidám kecskegida tűnik fel

A heti játéknaptár

Július 30, csütörtök	Nincs előadás
Július 31, péntek	Nincs előadás
Augusztus 1, szombat	Eszmeralda — szovjet balett
Augusztus 2, vasárnap	Eszmeralda — szovjet balett
Augusztus 3, hétfő	Eszmeralda — szovjet balett
Augusztus 4, kedd	Nincs előadás

Jegy és szállás nélkül is...

Ma és holnap nem lesz előadás a szabadtéri színpadon. Ezzel magyarázható, hogy az idegenforgalom — hasonlóan az előző napokhoz — csökken. Ez nem jelenti azt, hogy nem érkezik naponta több száz ember Szegedre, hiszen az ipari város és egyéb látványosság — melyről a rádió és a lapokból értesültek — vonza az idegeneket. Az elmúlt három nap alatt az Idegenforgalmi Hivatal 300 egyéni utast szállásolt el, s a szabadtéri játékok nézőterére

beállított pótsekekből biztosított helyet az előadásokra. Ezek között jónéhány külföldi is van. Budapestén — külkereskedelmi vállalatoknál tartózkodó nyugati üzletemberek látogatásukat megszakítják, s leutaznak Szegedre.

A szabadtéri előadások nagy sikerének hírére sok idegen érkezik Szegedre keze rékpárral, motorkekpárral, és személygépkocsival is. Ezek az emberek nem jelzik előre érkezésüket s itt akar-nak valahogy »mindenárón« jegyhez és szálláshoz jutni. A szervező iroda és az Idegenforgalmi Hivatal óriási forgalmat bonyolít le, igyekszik a megnövekedett igényeket kielégíteni. A jegy és szállás nélkül érkezőkön is segít a lehetőségek szerint.

Három perc telefon

Cseng a telefon. — Délmagyarország szerkesztősége?

— Igen.

— Itt Pórszász Hedvig, a Juhász Gyula Művelődési Otthon könyvtárosa. Lehet, hogy nem az elvtársakra tartozik, amit mondani szeretnék, de nagyon érdekes tapasztalataim vannak a szabadtérivel kapcsolatban.

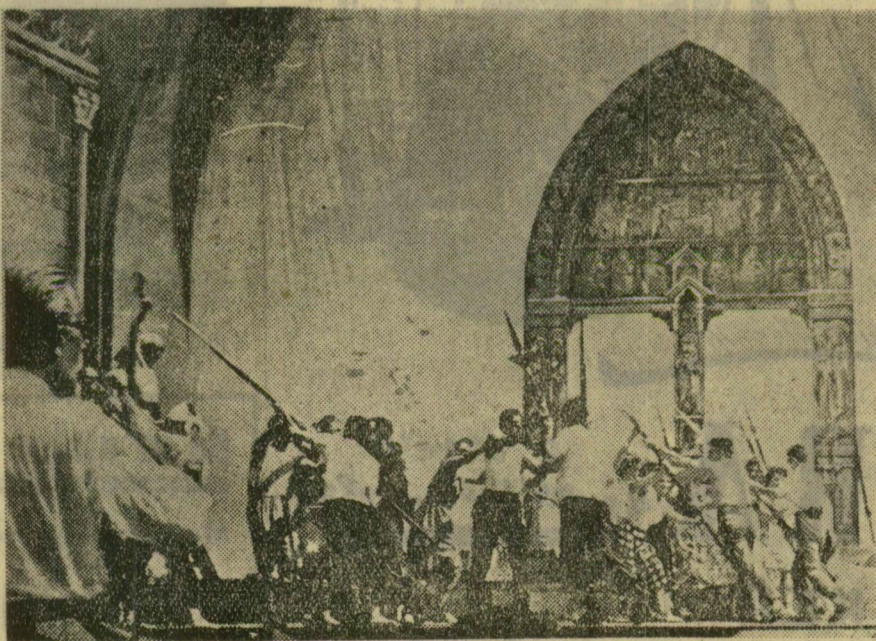
— Kíváncsian hallgatjuk.

— Tudja, nagyon sokan megfordulnak nálunk a könyvtárban és a kultúrházban. Elragadtatással beszélnek a játékokról, s tömegesen kérdezik, hogy nem tűznek-e ki újabb előadásokat is még az idén. Nagyon sokan vannak, akik szeretnék még megnézni

ni a Hunyadi, amit már idén nem játszanak többet. De nemcsak a szegediek vannak így. Vásárhelyen lakom, onnan járok be, s naponta hallom a vonaton, hogy beszélgetnek az emberek, szeretnék megnézni az előadást, de már nem jutottak jegyhez... S még egy érdekességet. Amióta a szabadtéri megkezdődött, szinte elkapodták a könyvtárban az operakalauzt. Valamennyi példányt kikölcsönöztem, csak egyet tartottam vissza, hogy bent olvasásra is maradjon. Még a régi, porosodó kis füzetek is előkerültek, amelyek a Hunyadi Lászlóról szóltak. Most meg, hogy a szovjet balett az Eszmeraldát játssza,

Victor Hugo regényét, A párizsi Notre Dame-t keressik egyre többben. Nekem könyvtárosnak külön öröm, hogy még ilyen hasznos is van a szabadtérnek. Hanem csakugyan azt mondja meg, mit lehetne tenni, hogy még több előadást is tartsanak? Mit mondjak az olvasóimnak?

— Sajnos, erre a válasz csakugyan nem ránk tartozik. Legfeljebb együtt örülünk minden szegedivel, hogy a játékok máris ilyen nagy-sikerűek, s a rendezőség az idejéig próbáév tapasztalatai alapján jövőre biztosan még több előadást hirdet meg. Amit pedig mi tehetünk annyi, hogy mindent jólesően ideleírjuk.

A statisztéria egy nagy tömegjelenetet gyakorol.